

SCHETSEN VAN □ ONTROUW, □

DOOR

EMMY VAN LOKHORST

DE KUS.

Op het zilverig-schijnend damast lagen ranken roode bloemen, het fel-roode even getemperd door luchtig groen. Daartusschen flonkerde het zilver en tintelde de goudkleurige wijn in het slank en hoog op den dunnen voet staand kristallen glas. Twee kleine roode lampjes waasden hun gloed over de tafel.

Het dienstmeisje had het dessert gebracht en de cigarettens gereed gezet. Geruischloos sloot ze de deur en de drie aanzittenden leunden achterover in hun stoelen, terwijl het gesprek stokte.

Ester zag even rond; er was een fijn-roode gloed over de tafel, die feestelijk in de schemerige kamer stond. De haard brandde getemperd, om de eerste herfstkoude te verjagen. Zij bewoog even de schouders in behaaglijkheid. Toen merkte ze dat het gesprek ophield en met noodigend gebaar hief ze haar hand:

„Bart, geef mij je bord, laat ik je nu eens bedienen.” Toen ze het hem weder aanreikte, haakten hun blikken even aan elkaar. Verward greep Ester naar het bord van haar man.

„Dolf, zal ik maar geven?” Haastig bediende zij ook zichzelf van de blanc manger en vatte toen het gesprek weer op.

„Jullie zijn volstrekt niet zulke antipoden als het wel lijkt,” zei ze, de vingerkom om en om draaiend en onderwijl kleine hapjes nemend. „Dolf staat niet zoo vast in het leven als jij, Bart, maar dat komt waarschijnlijk doordat jij fysiek veel sterker bent. Maar in het specifiek manlijke hebben jullie heel veel gemeen.”

„Bedoel je gemeens?” onderbrak Dolf.

„Flauw,” zei Ester, zijn hand, die hij

plagend op de hare had gelegd, even drukkend.

„Maar,” kwam Bart's diepe stem, „ik wou wel, dat je dat specifiek manlijke nader omschreef, Ester, wat bedoel je daarmee?”

„Ik bedoel datgene, wat er van je overblijft, als je de algemeen menschelijke dingen wegdenkt,” zei Ester vaag.

„Dat maakt me niet veel wijzer. Het is juist buitengewoon belangwekkend te weten, wat jij het specifiek manlijke in ons noemt,” hield Bart aan.

„Ik... ja, dat is moeilijk... hoe zal ik zeggen, de houding die je aanneemt tegenover een mooie vrouw...”

„Dus mijn houding tegenover jou.”

„Dank je. Ja, eigenlijk wel, zeker, bijvoorbeeld je houding tegenover mij,” zei Ester, haar hoofd in den nek werpend.

„Maar kindje, Bart zal toch wel eenigszins anders tegenover je staan, dan ik,” merkte Dolf op.

„Ja natuurlijk. Maar ik bedoel de houding van Bart tegenover mij en van jou tegenover Bart's zuster bijvoorbeeld. Och, der langen Rede kurzer Sinn is: de veroveringszucht, het zichzelf reliefs willen geven tegenover het andere geslacht. Ik herinner me,” Ester lachte tokkelend, „hoe ik zoo op mijn twintigste jaar idealen had over de „huwelijksrouw” en zoo. Dolf heeft mij daar vollediger kijk op gegeven. Och, die trouw, dat is zoo'n schijnding...”

Bart's zware lach overstemde haar. „Je bedoelde daarstraks met die overeenkomst tusschen Dolf en mij dus eigenlijk, dat wij beiden don Juans zijn?”

„O”, zei Ester gerekt, „daar moet je niet om lachen! De moderne maatschappij brengt bijna geen don Juan's meer voort”.

De beide mannen lachten nu daverend. Ester hief haar kleine witte hand op.

„Een don Juan, — maar een werkelijke, — is de meest grazieuze en tevens meest manlijke man, dien ik me denken kan. De moderne mannen besteden heel weinig aandacht aan de liefde. God, wat is er voor

een vrouw heerlijker dan een man te ontmoeten voor wie de liefde werkelijk het allerhoogste, het allerbelangrijkste is in het leven....”.

Dölf greep haar gesticuleerend handje weer. „Je hebt volkomen gelijk kind, en ik ben er van overtuigd, dat Bart zeer gestreeld is met de overeenkomst, die je op deze wijze tusschen hem en mij opmerkte”, hij lachte, toch haar even plagend in de wang knijpend. Toen hield hij Bart de cigarettensbeker voor: „Broeder, rook”.

Bart nam verstrooid een cigaret en zei toen, opeens Ester aanzierend:

„Je bent een bijzondere vrouw, Ester. Je durft de liefde aan. In Holland bestaat dat bijna niet. Daar beteekent liefde een dagelijksche sleur of hoereeren. Zooals de groote liefdevrouwen leefden, zoo zie jij het leven. Het is een groote kunst, ja eigenlijk de eenige en allermoeilijkste kunst, om lief te hebben, om de liefde in alle verschijningen te herkennen en te dienen....”

Weer zagen zijn sterke oogen haar aan en hielden haar blik vast.

„En daarbij alle waanwijze moraal, waarmee je opgroeit, overboord te gooien en je eigen godgelijke leven te leven.”

„Ja, maar....begrijp me goed, Bart”, viel Ester hem in de rede. „Ik bedoel niet de ontrouw te verheerlijken, maar de schijntrouw van de eenige ware trouw, de trouw aan je eigen persoonlijkheid, te onderscheiden. En alleen als je trouw aan je zelf bent, kun je in het eenig-ware huwelijk trouw aan je echtgenoot zijn. Zoodra je niet meer trouw aan je man kunt zijn, is het huwelijk gebroken en dus is het dan geen ontrouw meer....”

Dölf stond op. „Kindje, pas op, dat je niet met woorden gaat spelen”, zei hij ernstig.

Maar Ester zag hem schalksch aan: „Dat is beter dan met mannen spelen, Dölf. En ik moet ook een zijde aan het leven hebben waar ik ergens mee spelen kan. De Nederlandsche loodzware ernst zou me anders heelemaal verstikken....”

Ze sprong op. Het oranje-voile japonnetje golfde luchtig om haar slank figuurtje.

„En nu hebben we lang genoeg geboomd over principes en andere dingen, waarover je eigenlijk zooveel niet praten moet. Nu gaan we gezellig hiernaast in luie stoelen zitten. — Kom Bart, geef me je arm.”

Dölf stak de lange witte kaarsen aan die op den schoorsteen stonden. Voor het open vuur stonden de lage stoelen. Bart schoof er een aan dat Ester erin zou gaan zitten. Ze bleef echter staan en keek peinzend naar de kaarsen. Het walmig vuurschijnsel deed haar oranje kleed een vlam schijnen, die hel en wild opsloeg in het kamerdonker.

Bart keek naar haar. Zijn mond trok even en zijn oogen stonden strak. Hij legde zijn handen op haar schouders en wilde haar neerdrukken in de stoel. Ester keerde zich heftig om en zag hem aan.

Haar oogen staarden wijd-open hem aan uit haar gebogen hoofd. Het oranje sproeide weerschijn in haar donker vonkende oogen. Toen, zich herstellend, ging ze langzaam zitten in den lagen stoel en strekte haar handen naar het vuur.

„Ester, nu moet ik even die stukken in orde maken. Een half uurtje maar en ik ben weer terug.” Dölf wierp de lucifers waarmee hij de kaarsen had ontstoken in het vuur en luchtig knielend, kuste hij Ester's handjes, die voor het vuur als van porcelein leken.

„Bart, ik zie je straks nog, hè? Adieu dan.” Dölf's stappen gingen naar de deur, en klonken dan verdoft in de gang en later de trap op naar zijn studeerkamer.

Ester zat roerloos in haar stoel gedoken.

Af en toe knapte het vuur en brandde het hout knetterend op. Haar handen lagen nu in haar schoot en haar donker hoofd was erover heen gebogen.

„Ester”, Bart's diepe stem vulde plots de geheele kamer. Ze schrikte op.

„Waarom ga je niet zitten, Bart. Kom, — hier tegen over me. Wil je nog rooken?”

„Nee.”

„Maar ga dan toch zitten. Ik voel me anders zoo klein bij jou, als jij blijft staan”. Ze lachte nerveus.

„Ester” — hij kwam op de armleuning van haar fauteuil zitten, „mag ik hier komen zitten?”

Opzij gebogen keek ze naar hem op, zonder te antwoorden. Hetzelfde oranje sproeien in haar donkere oogen verwarde hem.

„Waarom schrikte je straks zoo, toen ik je in je stoel wou drukken, Ester?” Hij legde zijn arm op den stoelrug en boog zich over haar heen.

Zij had zich hersteld en zag hem strak aan. „Ik zou kunnen zeggen, dat ik niet schrikte”, zei ze kalm. „Maar verbergen geeft niet. Ik kan het veel beter me opeens bewust maken. Je hebt een sterk-lichamelijken invloed op mij, die me aantrekt en afstoot tegelijk.”

„Je houdt niet van mij Ester. Je houdt met je heele wezen van Dolf.”

„Ja.”

„En toch heb ik een sterk-lichamelijken invloed op je. Is je liefde voor Dolf dan zoo platonisch?”

„Ik erken geen platonische liefde.”

„Wat is dan hetgeen je in mij aantrekt, Ester? Is het.... de verboden vrucht?”

„Je hebt gehoord, wat ik straks zei over trouw en ontrouw,” zei ze kort.

„Ja, dat heb ik gehoord. Maar het is de vraag hoe ver je gaan kan, zonder de ontrouw te bereiken....”

Ester richtte zich op. „Van schipperen hou ik niet. Ike, Dolf weet precies alles van mij. En ik wil ook tegen jou eerlijk zijn.” Ze boog zich naar hem toe en staarde hem aan. „Als ik met jou flirt, doe ik dat terwille van Dolf. Omdat hij dan mij als de begeerlijke vrouw ziet. En dat wil ik. Nooit, nooit genoeg kan ik door hem begeerd zijn. — Begrijp je dat, Bart?”

Hij keerde zich af en kneep zijn handen samen. Toen, onverwacht, zag hij haar sterk in de oogen.

„Je bent wèl eerlijk, Ester. Er is iets

duivelsch in jou! Nooit heb ik zoo sterk het Carmen-achtige in je gevoeld. Maar”, hij boog zijn gezicht tot vlak bij het hare, „als je dan zoo koel en welbewust met mij flirt — waarom schrikte je dan daareven, toen ik je aanraakte?”

Ester's opgerichte gestalte dook ineen. „Ook dat wil ik je zeggen”, kwam haar stem langzaam. „Omdat het spelen met vuur soms schroeit. En omdat het simuleeren van niet-bestaande gevoelens soms de weg is, om tot die gevoelens te komen.”

„Je begeert mij, Ester,” zijn stem fluisterde bijna.

„Er is iets wonderlijks in de verhouding van elke man en vrouw. Dolf geeft mij alles, alles, en voor niets ter wereld zou ik hem pijn doen. Daarom beheerscht ik mij”.

„Maar dat wat je beheerscht, dat is je verlangen naar ontrouw”.

„Née”. Ze wilde opstaan, maar hij drukte haar neer.

„Nu zal ik je wat zeggen, Ester, je sprak van ontrouw. Maar je kent de ontrouw niet. Je hebt je met je heele wezen weggegeven aan Dolf. Maar om je nog vollediger aan hem te geven, moet je de ontrouw hebben gekend en overwonnen”.

„Ik heb de ontrouw gekend. Als jij mij aanzag, dan was ik.... ontrouw”.

„In droom, maar niet in werkelijkheid”.

„Dat is hetzelfde”.

„Dat is niet hetzelfde. Ik wil, Ester, dat je de ontrouw verwerkelijkt”, — hij zag haar onverschrokken aan, toen ze in een gebaar van afschuw hem wegstootte.

„Ik wil het, Ester. Of.... ben je bang — je man te verliezen? Hij is aan je gebonden met lijf en ziel, maar jij niet aan hem, want je lichaam heeft andere begeerten. Ik zie het in je oogen, als je mij aanziet — ik wil het nu.... voelen, voelen in je zoen”.

„Née”.... Ze gilte het uit en gleeed onder zijn handen weg. Haar handen voor haar borst ineengekneld stond ze voor het vuur. „Ik wil niet, versta je”, hijgde ze, „ik hou van Dolf, alles is alleen voor hem,

ik kan hem geen pijn doen, ik hou zoo van hem, van hem, van hem alleen, hoor je”.

„Je hoeft van mij niet te houden. Ik wil je alleen kussen. Je liefde wil ik niet. Alleen de fijne wellust van de ontrouw. Je hoeft mij niets te geven, alleen wil ik je lippen hebben, — één minuut, en je borst tegen mij voelen — één seconde, Ester.... je heele leven voor hem, maar een seconde je lichaam voor mij” — hij greep haar handen en trok haar aan zijn borst. Willoos liet ze hem begaan. Zijn lippen grepen de hare. Duizel-wilde minuten gingen voorbij.

Toen rukte ze zich los en rende naar de deur. Maar Bart was haar voor.

„Waar ga je heen?”

„Naar Dolf”.

„Bedenk, dat je hem liefhebt, Ester”.

„Daarom juist, daarom juist. Alles zal hij weten”.

„Dan heb je hem niet lief”. Kalm en als gestold waren zijn trekken. „Luister naar mij, Ester. Ik weet dat het hoogste goed voor Dolf is, zijn liefdetrots, het weten, dat jij geheel voor hem bent. En nu wil je hem ongelukkig gaan maken, door hem dat af te nemen. — Waarom? Om je zelf te ontlasten van een valsch schuldbesef”.

„Geen schuldbesef. Ik erken geen schuld. Maar het besef, dat hij dit niet zou weten, zou tusschen ons staan. Als het hem pijn doet — goed! Beter dan dat hij het niet weet. Hij zal mij dankbaar zijn. En bovendien: ik wil scherp de grens trekken. Als ik mezelf niet belet, een dergelijke scène tot herhaling te laten komen, dan... dan... Er is een machtige bekoring in ontrouw, maar mijn liefde is grooter. Ik hoor Dolf komen, ga nu heen en laat me met hem alleen”.

Bart zag haar aan. „Wil je mij een hand geven, Ester? De hand van de kameraadschap?”

Zwijgend legde ze haar handje in zijn groote hand. Toen ging hij. Ze hoorde hem haastig de trap afloopen, terwijl Dolf van boven kwam. Toen de voordeur dichtsloeg kwam Dolf binnen.

„Is Bart weg?”

„Ja. Dolf kom hier zitten. Ik moet je wat vertellen”.

„Ik weet het, kind”.

„Wat weet je?” Haar stem beefde, terwijl ze naast hem knielde en in het nestje van zijn armen kroop.

„Ik weet, dat mijn vrouw mij boven alles liefheeft”.

„Dolf, ik ben je ontrouw geweest”.

„Klein meisje! Heeft hij je gezoend? Ja? En toen?”

„Toen.... niets. Toen wou ik naar je toe, om je alles te zeggen en bij je te zijn”.

„En was de ontrouw toen voorbij?” Hij hield haar hoofd tusschen zijn handen en zag haar oneindig-teeder aan. „Je kent de ontrouw niet, kind. Je had daarstraks gelijk. Zoodra ontrouw bestaat, is er geen liefde meer. Zoolang er liefde is, kan er geen ontrouw wezen. Dat je dadelijk naar mij toe wilde, en je gezicht toen ik binnen kwam — dat is voor mij de zekerheid, dat de groote liefde ongeschokt, ja zelfs versterkt is, mijn vrouw”.

Een stilte daalde over hen. Hij trok haar op zijn knieën en leunde haar hoofd tegen zijn schouder.

„En”, kwam zijn stem diep uit zijn borst, „vertel mij nu iets van de feiten. Was het... was het naar?”

Ze hief haar hoofd en zag hem aan. „Het was niet naar, ik.... laat ik het nu maar niet zeggen....”

Een pijn trok even over zijn gezicht. Ze zag het en, zich wild aan zijn schouder werpend, begon ze woest te snikken.